

12. tétel
MONDATTAN

A **mondat formai ismertetőjegyei**: egy vagy több szóból áll, és a beszédben az intonáció lezártsága jellemzi.

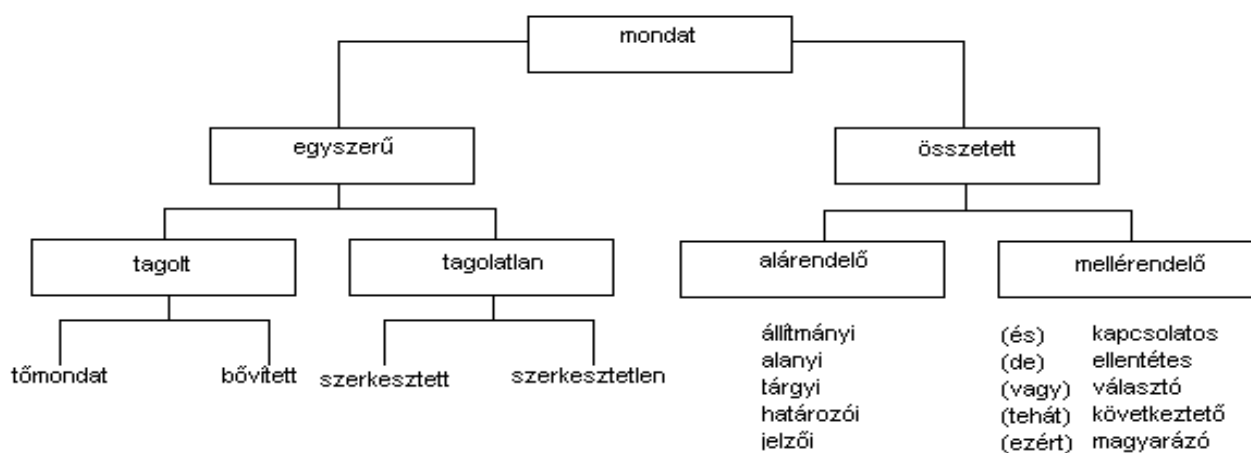
A **mondat funkcionális szempontból megnyilatkozás vagy megnyilatkozásrész, a beszéd és az írás láncszemnyi egysége, amely szövegben, beszédhelyzetben, kommunikációban tölti be szerepét**".

A **beszélő szándéka, a valósághoz való viszonya (modalitás) szerinti osztályozás**:

- Kijelentő
- Kérdő
- Felkiáltó
- Felszólító
- Óhajtó

A mondatok **logikai minőség** szerinti osztályozása:

Állító mondat
Tagadó mondat

A mondatok fajtái **szerkezetük** szerint

Az **egyszerű mondat** egy tagmondatból áll, az **összetett mondat** több tagmondatból.

A **tagolt** mondat mondatrészekre bontható, a **tagolatlan** nem bontható mondatrészekre.

A **minimális** mondat vagy **tőmondat** csak alanyt és állítmányt tartalmaz,

pl Kati olvas.

a **bővített** mondat a két fő mondatrészen kívül más mondatrészt is tartalmaz.

pl Kati könyvet olvas.

A **szerkesztett** tagolatlan mondat több szóból áll (pl. *Ó, jaj!*),

a szerkesztetlen **tagolatlan** mondat egyszavas (pl. *Tyű!*).

Az **alárendelő** összetett mondatban a tagmondatok között függő viszony van, a **mellérendelő** összetett mondatban a tagmondatok között laza logikai kapcsolat van.